

PP-033-03-2026-I

Gdańsk, 5 marca 2026

STANOWISKO

z dn. 5 marca 2026

organizacji Pracodawców Pomorza dot. rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2250)

W nawiązaniu do procedowanego w Sejmie RP rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2250), jako związek Pracodawców Pomorza pragniemy wyrazić nasze krytyczne stanowisko w stosunku do proponowanych zmian.

W ocenie naszych członków projekt wymaga dalszych prac, konsultacji z uwagi na szereg zasadniczych wątpliwości natury prawnej, jak i odnośnie do praktycznych skutków zastosowania nowych rozwiązań.

Kluczowa z zaproponowanych zmian w ustawie o Państwowej Inspekcji Pracy (dalej: ustawa o PIP) dotyczy przyznania okręgowym inspektorom Państwowej Inspekcji Pracy uprawnień do wydawania decyzji w sprawie ustalenia istnienia stosunku pracy w sytuacji, kiedy zawarto umowę cywilnoprawną w warunkach, w których zgodnie z art. 22 § 1 ustawy Kodeks pracy powinna być zawarta umowa o pracę.

Zaproponowana konstrukcja decyzji wywołuje szereg wątpliwości i zastrzeżeń, co z perspektywy przedsiębiorców rodzi istotne pytania dotyczące pewności prawa i stabilności prowadzenia działalności gospodarczej. Zgodnie z projektem inspektor PIP będzie mógł wydawać decyzje przekształcające umowy cywilnoprawne w umowy o pracę, a także określać warunki umowy o pracę takie jak miejsce pracy, rodzaj wykonywanej pracy, rodzaj umowy czy wysokość wynagrodzenia. Przeniesienie na poziom decyzji administracyjnej kwestii związanych z kształtowaniem treści stosunku pracy rodzi zastrzeżenia. Status zatrudnienia, a w szczególności kwestie warunków współpracy między stronami tradycyjnie i systemowo należą do właściwości sądów powszechnych, a nie

organów administracji. Organ administracji nie powinien samodzielnie kreować treści nowego stosunku zobowiązaniowego między podmiotami.

Należy uwzględnić brak proporcjonalności zaproponowanych rozwiązań, pewności prawnej i gospodarczej. W latach 2022 – 2024 inspektorzy pracy skierowali 94 powództwa o ustalenie istnienia stosunku pracy na rzecz 106 osób. Tylko w 32 przypadkach sądy ustaliły stosunek pracy (w 25 sprawach zapadły wyroki, a w 7 sprawach zawarto ugode). Oznacza to, że w większości przypadków sądy nie podzieliły oceny inspektorów PIP. Proponowane rozwiązania spowodują stan niepewności po stronie uczestników rynku.

Przy ocenie przyznania nowych uprawnień inspektorom PIP do reklasyfikacji umów prawa cywilnego i ich skutków musimy uwzględnić, iż:

- od wielu lat obowiązujące przepisy dopuszczają różne podstawy współpracy, zbliżając status umów cywilnoprawnych do umów o pracę,
- w wielu przypadkach wybór podstawy współpracy wynika ze zgodnej, świadomej woli obu stron,
- ocena czy cechy charakterystyczne dla stosunku pracy mają charakter przeważający nie będzie zawsze jednoznaczna.

Projekt nie uwzględnia w żaden sposób woli stron zawierających umowy cywilnoprawne. Bez uwzględnienia szerszego wymiaru okoliczności społeczno-gospodarczych, zaproponowane rozwiązania grożą wywołaniem niepewności prawnej i gospodarczej czego w obecnej sytuacji powinniśmy unikać. Proces zmian powinien mieć charakter ewolucji, przy ograniczeniu nadmiernych ryzyk po stronie przedsiębiorców oraz osób fizycznych.

Proponowane zmiany doprowadzą również do większego obciążenia sądów, a zaproponowane w projekcie rozwiązania w zakresie postępowania odwoławczego przed sądami, wydają się tylko iluzorycznie wpływać na przewidywalność stosowania nowych rozwiązań.

Dotychczas nie odpowiedziano na szereg podnoszonych wątpliwości dotyczących wyjaśnienia praktycznych aspektów przekwalifikowywania umów osób prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą w zakresie np. skutków podatkowych.

Warto zwrócić uwagę, iż na posiedzeniu plenarnym Rady Dialogu Społecznego w dniu 23 lutego br. strona pracodawców i pracowników zaapelowała o przeprowadzenie dodatkowych konsultacji w sprawie projektu ustawy.

Z uwagi na szereg wątpliwości zgłaszanych przez środowisko przedsiębiorców uważamy, że projekt w tym kształcie nie powinien wejść w życie. Liczymy, że nasze stanowisko zostanie uwzględnione w dalszych pracach legislacyjnych.

Prezes Zarządu
Pracodawców Pomorza

Tomasz Limon

Prezydent
Pracodawców Pomorza

dr Zbigniew Canowiecki